

Rozhovor s prezidentem České lékárnické komory PharmDr. Lubomírem Chudobou

Pane prezidente, s jakými pocity jste se před nedávnem ujímal funkce prezidenta České lékárnické komory? Měl jste do začátku nějaká předsevzetí?

Za nutné jsem považoval pokusit se zklidnit napjaté vztahy mezi komorou a grémiem, tj. i v rámci samotného představenstva komory. A prioritou samozřejmě nadále zůstává podpora rozvoje odborné činnosti lékáren, etika, nová legislativa, ... i ekonomická kondice lékáren.

Vody českého lékárenství jsou bouřlivě čeřeny mj. zprávami v denním tisku a televizi. Informace předkládané laické veřejnosti jsou mnohdy zářející. Mám na mysli nedávný průzkum publikovaný v MF DNES, kde například bylo v několika lékárnách vydáno nesteroidní anti-revmatikum pacientovi, jenž užíval warfarin. A to přesto, že pacient upozornil na to, co užívá. Co na to říkáte?

Laická ani odborná veřejnost nám žádné významnější pochybení neodpustí. Zároveň očekávám vyvážený přístup médií, což se v uvedeném případě nestalo a Komora se proti tomu ozvala. Musíme ale určitě pokračovat v záměru zkvalitňování lékárenské péče. Ať již přípravou doporučených postupů, nebo angažovaností v systému celoživotního a specializačního vzdělávání. A vyhodnotit reálnou situaci by nám měla pomoci 2. etapa projektu „tajemný zákazník“.

Prestiž povolání farmaceuta je v očích veřejnosti zvláště v posledních letech devalvována. Co byste lékárníkům poradil, aby „neztráceli body“ a naopak se těšili důvěře jakožto jediní odborníci pro oblast léčiv?

Mám odlišný názor. Domnívám se, že veřejnost v posledních letech o něco lépe hodnotí lékárnickou

profesi, náš přínos, ... začali jsme být vnímáni pozitivněji. Snad o tom svědčí i vyšší zájem médií. A obdobně lékaři a ostatní zdravotničtí pracovníci, ať již v nemocnicích, kde respektují práci klinických farmaceutů. Nebo například zástupci praktických lékařů, kteří jsou určitým povzbuzením v našem úsilí podpořit poradenskou a konzultační činnost ve veřejné lékárně.

Jaký je Váš názor na plánované zavedení školného na VŠ? Domníváte se, že posluchač farmaceutické fakulty najde vedle plnění mnoha studijních povinností ještě prostor pro přivýdělek během semestru?

Se školným v rozumné výši a s možností je začít splácet až při zaměstnání po absolvování VŠ souhlasím.

Co říkáte dubnovému návratu k praktikám některých lékárenských řetězců běžných před 1. prosincem 2011, konkrétně „bonusům“ a odpouštění regulačního poplatku za položku na receptu? Je důvod pro námitky a upozornění na nekalou soutěž?

V situaci, kdy zákon určité obchodnické praktiky zase připustil, je

naší prvořadou snahou opět docílit legislativní změny. Stejnou výši finanční spoluúčasti na léky podporujeme nejen my, ale podle opakovaných průzkumů veřejného mínění i většina občanů.

A nyní poněkud citlivé téma – agistraliter příprava v lékárnách. Přesto, že v medicíně se v současnosti razí tzv. personalizovaná, „na míru šitá“ léčba, najdou se lékárníci, kteří nemají zájem se IPLP vůbec zabývat a pacienty odkazují „jinam“. Ale kdo jiný než farmaceut a farm. asistent jsou v tomto směru kompetentní?

Poctivé lékárny IPLP dle potřeb pacientů připravují a díky změně v taxaci laborum jim snad byla alespoň částečně snížena ekonomická ztráta z této odborné činnosti. O lékárnách, které záměrně a dlouhodobě tuto službu pacientům odmítají, bychom se potřebovali dozvědět. Měly by být předmětem kontroly inspektora ČLnK a odůvodněných případech pak můžeme zaslat podnět i na SÚKL, zdravotní pojišťovny, krajský úřad.

Dalším ožehavým tématem je vymezení sortimentu, který má být

v lékárnách nabízen. Proč některé lékárny připomínají spíše americké drugstory?

Drtivá většina lékáren má myslím do amerického drugstoru naštestí daleko. Je pravda, že střídmější sortiment a hlubší orientace na odborné poradenství, screening, výše zmíněnou IPLP přípravu,... výrazně podporují vnímání lékárny jako zdravotnického zařízení první linie. Pravděpodobně i z tohoto pohledu může dojít k určité a postupné segmentaci lékáren, nejen v uspořádání, sortimentu a službách, ale i v jejich odměňování směrem k podpoře zdravotnického charakteru poskytovaných služeb.

Přesto, že v naší republice působí dvě farmaceutické fakulty, postrádám jasně formulovanou koncepci farmacie pro 21. století. Jak by k jejímu vypracování mohla přispět anebo jak přispívá ČLnK?

Priority v činnosti a koncepční záměry si určitě stanovuje každé představenstvo Komory. Nejsou možná na první pohled zcela patrná a jen postupně se promítají do celoživotního a specializačního vzdělávání, nebo při přípravě nových zákonů. V prostředí hektických změn diagnostických a léčebných metod ale nelze jednoznačně predikovat vývoj profese s výhledem desítek let. A nemůžeme se ani spolehnout na předvídatelnost politických rozhodnutí v rámci legislativního procesu. Ta mohou být kdykoli ovlivněna nejen ekonomickou situací, ale také lobby, která nebude sdílet naše hodnoty a představy. Důraz logicky klademe na kultivaci stavu současného a blízké budoucnosti, hledáme inspiraci u kolegů v zahraničí. I samotné „držení kroku“ je však činností dosti náročnou. Ale abych se vrátil k Vaší otázce. Nynější

představenstvo bylo sjezdem záukolováno připravit koncepci lékárenství. Pokusíme se o to. Předpokládám, že jedním z výchozích podkladů by mohla být iniciativa, na které se podílíme v rámci naší evropské asociace PGEU, tzv. „European Community Pharmacy BLUEPRINT“.

Řekl bych, že lékárníci sami málo popularizují obor, jehož jsou reprezentanty. Proč podle Vašeho názoru nevyužívají prostor v médiích např. pro osvětu, ale i zlepšení vlastního mediálního obrazu?

Troufnu si tvrdit, že se situace s postupem času zlepšuje, stejně jako vnímání lékárníků veřejností. Svědčí o tom i stále větší počet lékáren, které se zapojují do akcí jako je Den lékáren či Antibiotický týden v prostředí lékáren, projekty typu Lékárnice jsou také maminky a vyšší zájem médií o tyto aktivity. Na druhou stranu není pro každého úplně jednoduché vystoupit v médiích, která navíc velmi často prezentují raději „akční“ než osvětové nekomerční akce, byť i to se nám naštestí daří měnit k lepšímu.

Velmi ožehavé téma tvoří záměna léčivých přípravků (LP) za doplňky stravy (DS). Jak víme, DS nejsou určeny k léčbě, odborník lékárny nesmí deklarovat u DS léčivé účinky. A pokud tak učiní, porušuje zákon o léku a za toto porušení přebírá veškerou právní odpovědnost. Myslíte, že si to kolegové v lékárnách uvědomují?

Ano, předpokládám, že každý rozlišuje mezi volně prodejným lékem a doplňkem stravy. Navíc se změnou evropské legislativy budou velmi omezena zdravotní a výživová tvrzení, která nabídku doplňků stravy doprovázejí.

Ještě k doplňkům stravy. Evropská komise nyní v červnu po několika letech schválila seznam zdravotních tvrzení, která budou moci výrobci DS používat. Toto vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 ze dne 20.12.2006. Připomínám, že výrobci DS měli možnost zaslat své návrhy zdravotních tvrzení a nyní tedy existuje jejich schválený seznam. Očekáváte, že se situace u DS zlepší, že to bude pro lékárny vodítko, jaké vlastnosti u DS spotřebiteli prezentovat?

Nemám informace o tom, že by se odborní pracovníci lékáren dopouštěli klamavých prezentací ohledně doplňků stravy.

Pane prezidente, můžete na závěr čtenářům sdělit, kolik lékárníků je členem Poslanecké sněmovny? Disponují lékárníci mandátem k ovlivnění politické situace v naší zemi? A pokud ne, snažíte se Vy sám ovlivňovat Zdravotní výbor v Parlamentu? Vaše velmi dobré diplomatické schopnosti jsou obecně známé. Na čem nyní v této oblasti pracujete?

Je mi znám pouze jeden poslanec naší profese. Na druhé straně jsme si myslím již v dříve vyzkoušeli, že pokud se lékárníci obrátí na svého místně příslušného poslance, je jim opravdu nasloucháno a jejich informace jsou brány velmi vážně. Aktuálně jsou v současné době pro nás nejdůležitější připravované novely zákona o léčivech a o regulaci reklamy.

Co říkáte na kauzu Rath? Vytvořil jste to nějaký názor? Připadá Vám nasazení takové bezpečnostní síly na místě? Zdá se, že jde v tomto případě o drobné v porovnání například s kauzou IZIP, kde se vypařily 2 miliardy...

Osobně vítám, že v posledních týdnech prochází česká politická scéna jakousi „očistnou lázní“. Kauza Dr. Ratha je médiu a veřejnosti natolik sledovaná, že nic jiného než spravedlivé rozuzlení snad není ani možné. A čerpání finančních prostředků na IZIP bude doufám také důkladně prověřeno.

Kam pojedete letos v létě na dovolenou?

Zatím máme s manželkou a známými víceméně dohodnuté týdenní putování Francií, zejména kola v kombinaci s vysokohorskou turistikou. A dále týden v kempu u jezera La Garda, opět kola, ferraty, výuka windsurfingu,...

za rozhovor děkuje PharmDr. Zdeněk Procházka